

XUNTA DE GALICIA

DELEGACIÓN TERRITORIAL
DE PONTEVEDRA
Xefatura Territorial da Consellería de Cultura,
Educación e Ordenación Universitaria

1. CLAVE DE IDENTIFICACIÓN: GA32048029

2. LOCALIZACIÓN

. Nome do xacemento: *Castelo Grande*.

. Provincia: Ourense.

. Concello: A Mezquita.

. Parroquia: San Simón.

. Lugar: Santigoso.

. Nº de Folla (1:50.000): 266   Nº de Cuadrícula (1:10.000): 43

. Proxección **UTM (ETRS89)**:   X: 664.601   Y: 4.652.586

. Coord. **Xeográficas:Lonx.:** 7° 00' 44"O,   **Lat.:** 42° 00' 29"N

. Altitude: 1303 m.s.n.m.

. Descrición de accesos:

Estrada nacional N-525 Ourense – Zamora, unha vez pasado o desvío á aldea de A Canda e antes de atravesar a A-52 e meterse no túnel da nacional nova, desviarse á esquerda pola estrada vella ata a portela que divide as provincias onde nos desviamos á dereita pola pista que leva a Castromil. Por esta pista tomar a primeira pista forestal á dereita que nos leva ao Castelo.

3. CARACTERÍSTICAS DO EMPRAZAMENTO

. Emprazamento topográfico:

Pico rochoso

. Utilización do entorno:

Monte de repoboación forestal e de aproveitamento extensivo.

XUNTA DE GALICIA

DELEGACIÓN TERRITORIAL
DE PONTEVEDRA

Xefatura Territorial da Consellería de Cultura,
Educación e Ordenación Universitaria

4. ESTADO ACTUAL

. Vexetación: Mato.

. Destruccións e alteracións:

. Tipo de propiedade: Privada.

5. MEDIDAS DE PROTECCIÓN

6. MATERIAIS

. Descrición: Cerámica medieval

. Procedencia: Prospección

. Lugar actual do depósito:

- Museo ou colección pública:
- Museo ou colección privada:
- Particular. Nome(s) e dirección(s):

XUNTA DE GALICIA

DELEGACIÓN TERRITORIAL
DE PONTEVEDRA

Xefatura Territorial da Consellería de Cultura,
Educación e Ordenación Universitaria

CROQUES E DESCRIPCIÓN

Trátase dun pico rochoso coñecido como O Castelo Grande onde segundo as lendas referidas polos veciños houbo unha ocupación dos mouros que construíron o “Castelo Pequeño” (GA32048011).

Non localizamos ningún alicerce de estrutura en superficie despois de aplicar o sistema LIDAR, fotogrametría aérea e prospección intensiva pero localizamos abundante material cerámico en diferentes puntos do xacemento, cuxa adscripción cultural é medieval.

Imaxe 1 Diferentes puntos onde se localizou a cerámica

A través a información oral, tamén puidemos recoller varios topónimos. Unha zona situada ao Sur do Castelo Grande e ao Norte do Castelo Pequeno de Santigoso (GA32048011) -moi preto das pedras fincadas- chámase Entrecastelos. A uns 50 metros cara o Leste, recolleemos os topónimos A Poza do Castelo e as Cortiñas do Castelo.

Por outro lado, incorporamos un petróglifo con coviñas e un podomorfo (GA32048030)

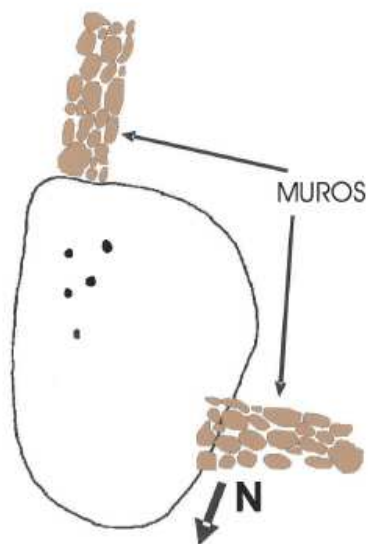
Francisco Javier Chao recolle na ficha con código REF 32048003 en xullo de 2010 o seguinte:

“Na base do pico máis pronunciado do outeiro aparecen unha importante cantidade de pedra espallada formando unha liña que o perimetra no sector leste e que podería ser orixinada pola destrución dalgunha posible defensa ou ben por mor de canteiras. Coidamos que é máis probable a primeira interpretación posto que de ser orixinada polo cascallo de canteiras terían que ser moitas e moi evidentes cousa que non sucede. Non somos quen de confirmar se se trata dun xacemento ou non pero coidamos que si presenta un alto interese arqueolóxico”.

No ano 2006, os arqueólogos Israel Barandela Riveiro e José Manuel Lorenzo Rodríguez elaboran outra ficha onde describen o ben pero non lle asignan un GA

“Trátase de unha rocha granítica (3x4,5x2,30) utilizada na actualidade como parte do muro de peche Noreste dunha finca. Na parte máis conspicua da rocha podemos observar 5 ou 6 coviñas anarquicamente distribuídas”.

Ademais incorporan o seguinte croquis:

Nun principio, barallouse a posibilidade de que o arqueólogo Javier Chao describise unha referencia que podería corresponderse co descrito polos arqueólogos Israel Barandela e J. M. Lorenzo en 2006 pero despois da prospección intensiva realizada en 2017 podemos confirmar que describen outro Ben (posible petróglifo) que non se atopa no Castelo Grande –véxanse as coordenadas aportadas- e tampouco existe ningún muro de peche dunha finca. O devandito Ben, non se corresponde coas dimensións do petróglifo de Castelo Grande GA32048030 nin coa inscultura.

Redactor: Israel Picón Platas.

Lugar e data: Pontevedra, 13 de novembro de 2017.